

Erikohtlemine ja kaitse kriminaalmenetluses

- Kriminaalmenetluses on väga tähtis roll tõenditel. Seetõttu tehke kõik, et tõendid säiliks. Füüsiliste vigastuste korral pöörduge arsti poole, et vigastused fikseeritaks, ja jälgige, et vigastused korralikult dokumenteeritaks. Kui vaja, tehke vigastustest värvifotosid. Samuti hoidke alles kõik dokumentaalsed tõendid – ähvarduskirjad, sõnumid jne. Hoidke alles kõik, mille abil saab tõestada teile tehtud ülekoht.
- Kui on alustatud kriminaalmenetlust, olete te kriminaalmenetluses kannatanu. Teil on õigus esitada tõendeid, taotlusi ja kaebusi ning osaleda menetluses isiklikult või juristist esindaja kaudu (teil võib olla kuni kolm esindajat). Teil on kohustus rääkida tõtt, ilmuda menetleja kutse peale ja osaleda menetlustoimingutes. Ütlusi peate siiski andma isiklikult.
- Kui teil pole juristi palkamiseks raha, võite saada riigi õigusabi. Selleks pöörduge menetleja poole. Riigi õigusabi taotlusvormi leiate ka aadressilt www.just.ee/oigusabi.
- Menetlusega seotud üksuse juhi kontaktandmete saamiseks võite kasutada ohvriabitöötaja abi ja leida neid ka politsei kliendiinfo numbril 612 3000, politsei võrgukodust www.politsei.ee ja prokuratuurist: www.prokuratuur.ee.
- Menetlejalt saate ka infot ohvriabiteenuste ja hüvitiste ning kriminaalmenetluse kohta (kui kaugele on uurimine jõudnud, mis toiminguid on tehtud jne). E-toimiku kaudu (www.e-toimik.ee) saate tutvuda oma ülekuulamisprotokolliga ja kohtueelse menetluse andmetega.
- Kui teile ei säilitata töökohal palka, hüvitatakse teile kriminaalmenetluses osalemisega seotud kulud: sõidukulud, ööbimiskulud, saamata jäänud sissetulek. Kulud hüvitab asutus, kes teid välja kutsus, s.t politsei, prokuratuur või kohus.
- Kui te tunnete kahtlustatava või süüdistatava ees hirmu, andke sellest uurijale või prokurörile teada. Vajaduse korral saab kasutada kaugülekuulamist ning teid ja süüdistatavat eraldavat vaheseina.

Lähenemiskeeld

- Kriminaalmenetluses on prokuratuuri taotlusel ja teie nõusolekul võimalik kohaldada ajutist lähenemiskeeldu. See tähendab, et inimesel, kellele on seda kohaldatud, keelatakse teile mis tahes viisil läheneda ja teiega ühendust võtta (viibida teie elu- ja töökoha läheduses, suhelda teiega telefoni või interneti teel).
- Pärast kriminaalmenetluse lõppu saab süüdimõistmise korral kohaldada lähenemiskeeldu kuni kolmeks aastaks.
- Peale selle on lähenemiskeeldu võimalik taotleda ka tsiviilkohtumenetluses. Selleks peate esitama lähenemiskeeldu taotluse ja tasuma riigilõivu (E-toimiku kaudu esitades on riigilõivu poole soodsam). Kohus ei tutvu üksnes teie esitatud tõenditega, vaid ta võib neid juurde koguda. Lähenemiskeeldu kohaldatakse kuni kolmeks aastaks.

JUSTIITSMINISTEERIUM

Juhis inimkaubanduse ohvrile

Euroopa Liit

See voldik on valminud Euroopa Liidu programmi „Kuritegevuse ennetamine ja selle vastu võitlemine“ (ISEC) raames, projekti nr HOME/2012/ISEC/AG/4000004346.

Mis on inimkaubandus ja kes on inimkaubanduse ohver?

Inimkaubanduse ohver on inimene, keda on sunni või pettusega seksuaalselt, tööalaselt või kuritegevuseks ära kasutatud.

Eestis käsitletakse inimkaubandusena tegu, kus inimest sunnitakse töötama tavapäratutel tingimustel, tegelema prostitutsiooniga, kerjama, panema toime kuritegu või täitma muud vastumeelset kohustust. Inimkaubandusega on tegu ka siis, kui inimest hoitakse sellises olukorras vabaduse võtmise, vägivalda, pettuse, ähvardamise jms abil.

Eestis on inimkaubandusega seotud järgmised kuriteod:

- 1) § 133 – inimkaubandus;
- 2) § 133¹ – inimkaubanduse toetamine;
- 3) § 133² – kupeldamine;
- 4) § 133³ – prostitutsioonile kaasaaitamine;
- 5) § 138 – ebaseaduslik inimuuringute tegemine;
- 6) § 139 – ebaseaduslik siirdematerjali võtmine;
- 7) § 140 – doonorlusele kallutamine;
- 8) § 175 – inimkaubandus alaealise ärakasutamise eesmärgil.

Missugust abi ohver saab?

- Inimkaubanduse ohvrile pakutakse:
 - nõustamist
 - abi riigi- ja omavalitsusasutustega jt suhtlemisel
 - turvalist majutust
 - toitlustamist
 - tervishoiuteenuseid
 - materiaalselt abi
 - psühholoogilist abi
 - vajadusel tõlget teenuste saamiseks
 - muud ohvri füüsiliseks ja psühhosotsiaalseks taastumiseks vajalikke teenuseid.
- Teil on õigus saada abi ja toetust enne kriminaalmenetlust, selle ajal ja mõistliku aja jooksul pärast menetluse lõppu.
- Teil on õigus ohvriabi kaudu nõustamist ja abi saada niipea kui neid vajate. Inimkaubanduse ohvrile mõeldud teenuste (loetletud eespool) saamiseks peab olema politseile või prokuratuuri esitatud kuriteoteade. Kuriteoteade võib esitada inimene ise, ohvriabitöötaja, vabaühendus vm.
- Abi ja toetust antakse üksnes ohvri nõusolekul.
- Teenuseid osutatakse nii kaua, kui on vaja – selle üle otsustab inimkaubanduse juhtumitega tegelev sotsiaalkindlustusameti töötaja.
- Kui kriminaalmenetlust ei alustata, lõpetatakse teenuste osutamine, kuid te võite saada üldisi ohvriabiteenuseid: nõustamist ja abi suhtlemisel riigi- ja omavalitsusasutustega jt.
- Teil on õigus saada vägivallakuritegude ohvritele ette nähtud riiklikku hüvitist.
- Lapsohvrit esindab üldjuhul tema vanem (vanemad). Kui lapse huvid on vastuolus tema seadusliku esindaja omadega, määrab kohus lapsele erieestkostja. Seni täidab eestkostja ülesandeid see omavalitsus, kus laps elab või viibib.

Kust saab abi?

Kui teil on põhjust arvata, et teie ise või keegi teie tuttavatest on inimkaubanduse ohver, võtke ühendust lähima ohvriabitöötajaga, kes saab teid juhatada vajalike teenusteni.

Inimkaubanduse ohvritele mõeldud teenuste keskne kontaktpunkt on **Sotsiaalkindlustusameti Põhja piirkonna Tallinna klienditeenindus:**
Endla 8, Tel: +372 664 0196, tallinn.oa@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kui te ei soovi pöörduda ohvriabitöötaja poole, võtke ühendust mõne valdkonnas tegutseva vabaühendusega.

MTÜ Living For Tomorrow

Tööstuse 48A, 10416, Tallinn

Telefon +372 6607 320 või e-post info@lft.ee

Facebook www.facebook.com/living.for.tomorrow

Juriidiline ja sotsiaalnõustamine, inimkaubanduse nõuandeliini töö

MTÜ Eluliini keskus Atoll

Juriidiline, psühholoogiline ja sotsiaalne nõustamine.

Registreerimine telefonil 655 6140 E, K, R 15–19 ja T, N 12–16

Vega keskus – inimkaubandusohvrite varjupaik.

Telefon 655 6140 E, K, R 15–19 ja T, N 12–16, muul ajal +372 551 5491

AVA keskus inimkaubandusohvritele ja prostitutsiooni kaasatutele Jõhvis
ava.keskus@gmail.com.

Toome keskus inimkaubandusohvritele ja prostitutsiooni kaasatutele Tartus
toome.keskus@gmail.com.